

นิทรรศการงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ณ พระเมรุมาศ ท้องสนามหลวง
วันที่ ๑ - ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

พระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ของชาวไทย พระราชโอรสในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชสมภพ วันจันทร์ ที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ ณ เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา ทรงสำเร็จการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยโคลิน แผนกวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ ครั้นเมื่อเสด็จดำรงสิริราชสมบัติสืบราชสันตติวงศ์ต่อจากสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช ทรงเปลี่ยนแนวการศึกษาเป็นวิชาสังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์

วันอาทิตย์ ที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

วันศุกร์ ที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ ทรงราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตามลำดับ

วันศุกร์ ที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ มีการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามขัตติยโบราณราชประเพณี พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”**

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๔ พระองค์ ดังนี้
ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๒๒ ตุลาคม - วันจันทร์ ที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๙ ทรงพระผนวช ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระสมณฉายาว่า “ภูมิพล” ประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์ เป็นที่ประจักษ์ว่า ทรงเป็นจอมกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ พระปรีชาเกริกไกรไปทั่วหล้า พระราชกรณียกิจเพื่อปวงประชา พระราชดำริพัฒนาเกิดถาวร พระเกียรติยศปรากฏทั่วสากล

เสด็จสวรรคต วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ สิริพระชนมพรรษา ๘๙ พรรษา ทรงดำรงสิริราชสมบัติ ๗๐ ปี ยาวนานยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใดในประวัติศาสตร์ไทย

“ที่ของข้าพเจ้าในโลกนี้คือ
การที่ได้อยู่ท่ามกลางประชาชนของข้าพเจ้า
นั่นคือคนไทยทั้งปวง”

พระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรมอันยิ่งใหญ่

ตลอดรัชสมัยแห่งการดำรงสิริราชสมบัติ ๗๐ ปี ทรงดำรงเคร่งครัดมั่นคงอยู่ในราชธรรมอันเป็นขัตติยราชประเพณีโบราณ คือ ทศพิธราชธรรม หรือราชธรรม ๑๐ ประการ เป็นหลักธรรมประจำพระองค์ ปรากฏพระคาถาว่า **ทานี สิลี ปริจจาคี อาชวรี มหัททวี ตโป อุกุโธ อวิทีสณฺจ ชนตินฺจ อวิโรธนํ** อันมีนัยถึงรัฐธรรมาภิบาลนโยบาย คือ อุบายวิธีการปกครองพระราชอาณาจักร ที่พระมหากษัตริย์แต่โบราณกาลทรงดำรงเป็นหลักสืบมา

พระองค์ คือ “พระธรรมราชา” พระมีขวัญแห่งแผ่นดินเป็นดวงประทีปแห่งชาติ ในพระราชสถานะพระประมุข ทรงนำหลักทศพิธราชธรรมบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์มาตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์ ดังนี้

ทาน ทรงบำเพ็ญทานทั้งสามสถาน คือ การให้ทรัพย์สินสิ่งของ ธรรมทาน คือ การให้ธรรมเป็นทาน และวิทยาทาน คือ การให้ความรู้เป็นทาน เพื่อช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เป็นการให้เพื่อสงเคราะห์ อนุเคราะห์ ตามหลักสังคหวัตถุ

ศีล ทรงรักษาพระมรรยาท พระกาย พระวาจา เรียกร้อยสม่าเสมอ รักษาจิตตุดมให้เป็นตัวอย่าง และเป็นทีเคารพเทิดทูนของประชาราษฎร์

ปริจจาคะ ทรงบริจาคพระราชทรัพย์เป็นสาธารณประโยชน์ ทรงเสียสละความสุขสำราญ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

อาชวชะ มีพระราชอัธยาศัยตรง ดำรงอยู่ในสุจริตทุกเมื่อ
มัททวะ มีพระอากัปกิริยาอันละมุนละไมอ่อนโยน ไม่ถือพระองค์ จะเห็นได้ชัดจากพระราชจริยาวัตรต่าง ๆ ในทุกที่ที่พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไป

ตโป ทรงกำจัดอกุศลกรรมมิให้มีในพระนิสัย มุ่งบำเพ็ญเพียรปฏิบัติพระราชกิจให้บริบูรณ์

อุกุโธ ไม่ทรงฉุนเฉียว รักษาพระมรรยาทงาม สงบเสงี่ยม มีพระเมตตา

อวิทีสณ ไม่ทรงเบียดเบียนผู้ใดผู้หนึ่งให้เดือดร้อน

ชนติน ทรงอดทนด้วยความเป็นขัตติยชาติ

อวิโรธนะ ไม่ทรงแสดงพระอาการหวั่นไหวเมื่อกระทบกระทั่งด้วยอนิน္ถารมณ์ ทรงดำรงอยู่คงที่ หนักแน่นในธรรม

อานุภาพแห่งทศพิธราชธรรม ๑๐ ประการของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สร้างสรรค์พัฒนาประเทศและประชาชนชาวไทยให้เจริญก้าวหน้า รุ่งเรืองและสันติสุข

นิทรรศการ

งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

นิทรรศการ “พระผู้ทรงเป็นนิรันดร์”

ณ พระที่นั่งทรงธรรม **๖**

- เมื่อเสด็จสวรรคต
- รัชกาลที่ร่มเย็น
- เพ็ญพระราชธรรม
- นำพระราชไมตรี
- พระจักรีนิวัตฟ้า

นิทรรศการ “พระเมรุมาศพิมานภูมิ”

สรรพศาสตร์ ศิลปพร้อม น้อมถวายพระราชอาัฐทรงธรรม

ณ ศาลาลูกขุน ๑ และ ๒ **๗ ๘**

- สมมติเทวพิมาน : สถาปัตยกรรมพระเมรุมาศ
- ณ วิธานสถาปณศาลา : จากแบบขยายสู่การก่อสร้าง
- ประติมาสร้างสรรคดี : งานประติมากรรมประดับพระเมรุมาศ
- สวรรคตบรรจงวาด : ฉากบังเพลิงและจิตรกรรมโครงการตามพระราชดำริ
- ยาดรากฤษฏาธาร : การบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถและพระยานมาศ
- ตระการวิจิตรศิลปกรรม : งานประณีตศิลป์ในพระราชพิธี

นิทรรศการสัมผัสสำหรับผู้พิการทางสายตาด

ณ ทับเกษตรด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ **๙**

นำสัมผัสเรื่องเขาพระสุเมรุ สัญลักษณ์แห่งพระเมรุมาศ

เวทีมหรสพ

ณ เวทีด้านทิศเหนือของท้องสนามหลวง **๑๕**

พระเสลี่ยงกลับบัว

พระราชยานสำหรับสมเด็จพระสังฆราชหรือพระราชาคณะชั้น อานพระอภิธรรมนำพระโกศพระบรมศพ เป็นแท่นไม้จำลองปิดทองประดับกระจก มีพนักพิงติดซี่ลูกกรงโปร่งปิดทองทับ ขนาดกว้าง ๐.๘๒ เมตร ยาว ๔.๒๐ เมตร (รวมคานหาม) สูง ๑.๑๐ เมตร มีคานหาม ๒ คาน คานหาม ๑๖ คน

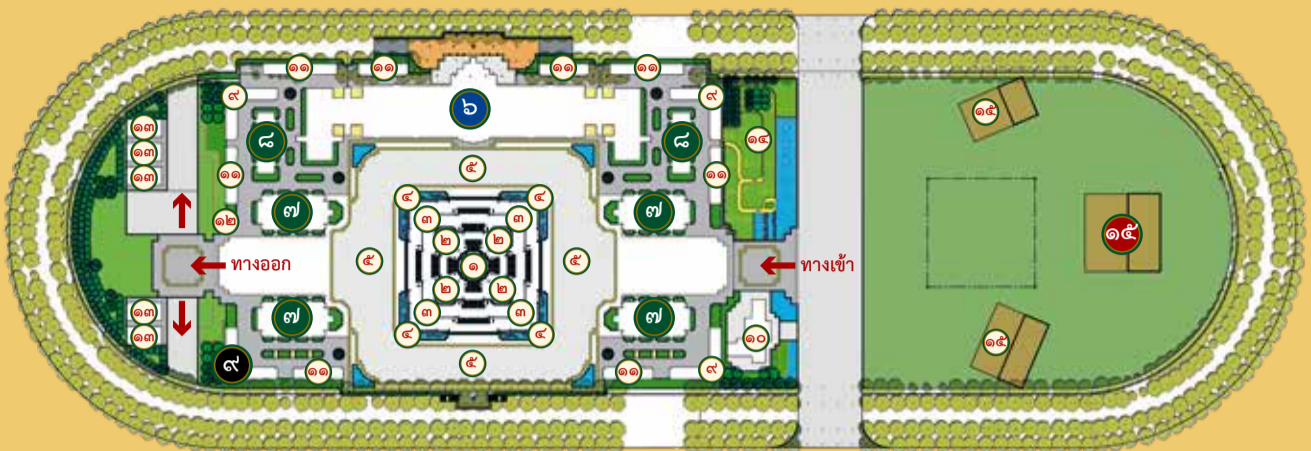
พระยานมาศสามลำคาน

พระยานมาศสามลำคาน เป็นพระราชยานสำหรับอัญเชิญพระโกศพระบรมศพจากพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง ไปประดิษฐานบนพระมหาพิชัยราชรถ ซึ่งเทียบรออยู่ ณ ปลับพลายกหน้าวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม พระราชยานองค์นี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ทรงสร้างเพื่ออัญเชิญพระโกศพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เป็นคานหามขนาดใหญ่ ขนาดกว้าง ๑.๘๕ เมตร ยาว ๗.๑๕ เมตร (รวมคานหาม) สูง ๐.๘๐ เมตร ลักษณะเป็นแท่นลาด ช้อน ๔ ชั้น ย่อมุมไม้สิบสองจำลองปิดทองประดับกระจกทั้งองค์ คานหาม ๓ คาน คานหาม ๖๐ คน

พระเมรุมาศพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

ณ มณฑลพระราชพิธีท้องสนามหลวง

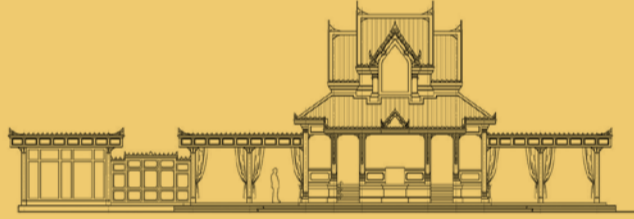

๑ พระเมรุมาศ	๒ ช่างหรือลำช้าง	๓ หอเปลื้อง	๔ สระโนคาต	๕ ลานเวียนอุตราวัฏ
๖ พระที่นั่งทรงธรรม	๗ ศาลาลูกขุน ๑	๘ ศาลาลูกขุน ๒	๙ ทับเกษตร	๑๐ ปลับพลายสามามหลวง
๑๑ ทิม	๑๒ ร้วราชวัติ	๑๓ ศาลาลูกขุน ๓	๑๔ ภูมิทัศน์แปลงนา	๑๕ เวทีมหรสพ

พระที่นั่งทรงธรรม

พระที่นั่ง สำหรับพระมหากษัตริย์ประทับทรงธรรม เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีออกพระเมรุ ขนาดกว้าง ๔๔.๕๐ เมตร ยาว ๑๕๕ เมตร สูง ๒๒ เมตร และสำหรับพระบรมวงศานุวงศ์ พระราชอาคันตุกะ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ทั้งฝ่ายทหาร พลเรือน สมาชิกวุฒิสภา คณะทูตานุทูต ฝ้าหูลละอองจุลีพระบาท

ปลับพลาย และปลับพลา

อาคารทรงโถง สำหรับพระมหากษัตริย์เสด็จฯ ประทับเพื่ออรับส่งพระบรมศพในริ้วขบวนพระบรมราชอิสริยยศ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ มีปลับพลายกหน้าวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ขณะอัญเชิญพระโกศพระบรมศพขึ้นสู่พระมหาพิชัยราชรถ ปลับพลาหน้าพระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาทสำหรับพระบรมวงศและข้าราชการฝ่ายในฝ้าฯ ส่งพระบรมศพ และปลับพลาย ณ ท้องสนามหลวงหน้าช่างมณฑลพระราชพิธี เพื่ออัญเชิญพระโกศพระบรมศพสู่ราชรถปืนใหญ่ เวียนอุตราวัฏ (เวียนซ้าย) พระเมรุมาศ

เกยลา

แท่นฐานยกสูงย่อมุม มีรางเลื่อน สำหรับอัญเชิญพระโกศพระบรมศพจากพระเสลี่ยงแก้วฟ้าขึ้นประดิษฐานบนพระยานมาศสามลำคาน ตั้งอยู่ด้านหน้าประตูกำแพงแก้วด้านทิศตะวันตกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

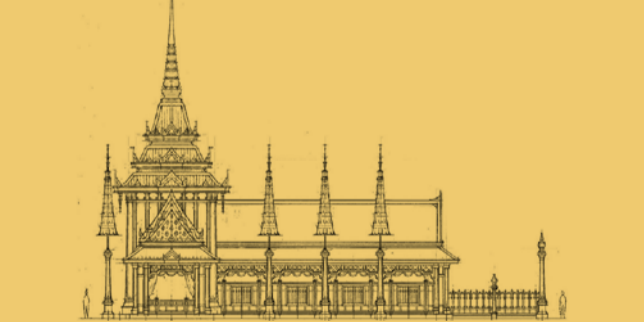
พระเสลี่ยงแก้วฟ้า

พระราชยานขนาดเล็ก สำหรับอัญเชิญพระโกศพระบรมศพจากพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทไปยังเกยเทียบพระยานมาศสามลำคานที่กำแพงแก้วพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง เป็นแท่นไม้จำลองปิดทองประดับกระจกทั้งองค์ ขนาดกว้าง ๐.๗๓ เมตร ยาว ๒.๗๐ เมตร (รวมคานหาม) คานหาม ๒ คาน คานหาม ๘ คน

ศาลาลูกขุน

อาคารโถงไม่มีผนัง สำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ฝ้าหูลละอองจุลีพระบาทรับเสด็จ รวมทั้งเป็นอาคารบริการ ในงานพระราชพิธีครั้งนี้ มีศาลาลูกขุน ๓ แบบ ศาลาลูกขุน ๑ ตั้งอยู่ที่ทิศเหนือและทิศใต้ของพระเมรุมาศฝั่งละ ๒ หลัง ศาลาลูกขุน ๒ ตั้งอยู่ที่ทิศเหนือและทิศใต้ของพระที่นั่งทรงธรรม ฝั่งละ ๑ หลัง และศาลาลูกขุน ๓ ตั้งอยู่นอกรั้วราชวัติทางทิศใต้ของมณฑลพระราชพิธี ๕ หลัง เป็นห้องถ่ายทอดสการพระราชพิธี ที่พักทหารมหาดเล็ก และห้องสุขา

ทับเกษตร

อาคารทั้งสี่มุมของพื้นที่ แสดงขอบเขตบริเวณมณฑลพระราชพิธี เป็นอาคารเครื่องยอดชั้นบันแถลง ๓ ชั้น อิงรูปแบบจากพระเมรุมาศ ปีกทั้งสองข้างอาคาร หลังคาจั่วรูปแบบเดียวกับทิม เชื่อมต่อกับรั้วราชวัติสำหรับเป็นที่พักเจ้าหน้าที่และพนักงาน

ทิม

อาคารโถง สร้างติดแนวรั้วราชวัติทั้ง ๔ ด้าน ลักษณะด้านหน้าโล่ง ด้านข้างและด้านหลังเป็นผนังหรือพนักสูง เป็นที่พักพระสงฆ์ แพทย์หลวงเจ้าพนักงาน และงบบัพพาทย์ประโคมประกอบพระราชพิธี

พระเมรุมาศ

พระเมรุมาศ ๙ ยอด เป็นอาคารทรงบุษบก ๙ องค์ ตั้งอยู่บนฐานขาลาสีเหลี่ยมจัตุรัส ๔ ชั้น บันไดทางขึ้น ๔ ทิศ บุษบกประธานมีชั้นเชิงกลอน ๗ ชั้น ยอดบนสุดประดิษฐานพระนพปฎลมหาเศวตฉัตร ภายในมีพระจิตกาธานประดิษฐานพระโกศพระบรมศพ ผนังสี่ด้านติดตั้งฉากบังเพลิงเขียนรูปนารายณ์อวตารและภาพโครงการตามพระราชดำริ มุมทั้งสี่ของฐานชั้นที่ ๓ เป็นที่ตั้งช่างหรือลำช้างทรงบุษบกชั้นเชิงกลอน ๕ ชั้น ๔ องค์ ถัดลงมาบนฐานขาลาชั้นที่ ๒ มีหอเปลื้องทรงบุษบกชั้นเชิงกลอน ๕ ชั้น ๔ องค์ ขนาบย่อมลง ตั้งอยู่ที่มุมทั้งสี่ สำหรับเก็บอุปกรณ์พระราชพิธี บริเวณฐานขาลาทั้งสามชั้นประดับประติมากรรม เสาศรุท ทิวาจตุโลกบาล เทพยดา ราชสีห์ คชสีห์ นาคราชาบันได ฐานขาลาชั้นล่างมีสัตว์มงคลประจำทิศรอบฐานพระเมรุมาศ มีสระโนคาต เขามอ ประดับด้วยสัตว์หิมพานต์ชนิดต่าง ๆ

ราชรถน้อย

ราชรถทรงบุษบก ขนาดย่อม กว้าง ๓.๕๐ เมตร ยาว ๑๓ เมตร สูง ๖.๘๐ เมตร มี ๓ องค์ สร้างสมัยรัชกาลที่ ๑ ในคราวเดียวกับพระมหาพิชัยราชรถ สำหรับพระสงฆ์อานพระอภิธรรมนำพระบรมศพและเป็นราชรถโปรยข้าวตอกดอกไม้ และราชรถโยง (ผ้าสดับปรกรม) ในขบวนพระบรมราชอิสริยยศอัญเชิญพระบรมศพและพระศออกสู่พระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวง ต่อมา ยกเลิกราชรถโยง และราชรถโปรย ปัจจุบันใช้เฉพาะราชรถพระสงฆ์อานพระอภิธรรมนำหน้าพระมหาพิชัยราชรถทรงพระโกศพระบรมศพองค์เดียว

พระมหาพิชัยราชรถ

ราชรถทรงบุษบก ขนาดใหญ่ กว้าง ๔.๘๕ เมตร ยาว ๑๘ เมตร สูง ๑๑.๒๐ เมตร หนัก ๑๓.๗๐ ตัน พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๘ สำหรับเชิญพระโกศพระบรมอัฐิสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก (ทองดี) ออกพระเมรุเมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๙ พร้อมกับราชรถอื่น ๆ ๗ องค์ โดยศักดิ์เป็นราชรถสำหรับอัญเชิญพระบรมศพพระเจ้าแผ่นดิน

ราชรถปืนใหญ่

ราชรถในริ้วขบวนอัญเชิญพระโกศพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เวียนอุตราวัฏ (เวียนซ้าย) รอบพระเมรุมาศ กรมสรรพาวุธทหารบก สร้างใหม่โดยอิงรูปแบบจากราชรถปืนใหญ่ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ (ต้นราชสกุล จิตรพงศ์) ทรงออกแบบสร้างขึ้นใช้ในงานพระศพสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ และงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร กรมศิลปากร ดำเนินงานด้านศิลปกรรม สร้างฐานไม้จันทน์รองรับพระโกศพระบรมศพ แกะสลักลวดลายปิดทองประดับกระจกให้วิจิตรงดงาม

ซุ้มถวายดอกไม้จันทน์

ซุ้มถวายดอกไม้จันทน์สำหรับประชาชนร่วมถวายสักการะพระบรมศพ สร้างอยู่บริเวณมณฑลพระราชพิธี กรมศิลปากรออกแบบและใช้เป็นต้นแบบนำไปจัดสร้างในสถานที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ แนวการออกแบบเนื่องในพระราชพิธียกย่องด้านการเกษตร คือ โครงสร้างตามพระราชดำริฝนหลวง พื้นหลังเป็นรูปเมฆและสายฝน มีเส้นสีเทาเป็นกรอบบนถาดอย่างจิตรกรรมไทย เป็นซุ้ม ๓ ขนาด ซุ้มขนาดใหญ่ กว้าง ๘ เมตร สูง ๔.๕๐ เมตร ซุ้มขนาดกลาง กว้าง ๔.๕๐ เมตร สูง ๗.๗๕ เมตร และซุ้มขนาดเล็ก กว้าง ๓.๓๐ เมตร สูง ๔.๕๐ เมตร

ในต่างประเทศ ตั้งแท่นยกพื้นสำหรับถวายดอกไม้จันทน์ เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ พร้อมเครื่องสักการะ ณ สถานทูตและสถานกงสุลไทยทั่วโลกเช่นกัน

พระเมรุมาศจำลอง

นอกจากซุ้มถวายดอกไม้จันทน์แล้ว สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สร้างพระเมรุมาศจำลองที่พระลานพระราชวังดุสิต ๑ แห่ง ณ ๔ มุมของท้องสนามหลวง ทิศเหนือ บริเวณสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (เดิม) ทิศใต้ บริเวณพระปฐมบรมราชานุสรณ์ (สะพานพระพุทธยอดฟ้า) ทิศตะวันออก บริเวณลานคนเมือง กรุงเทพมหานคร ทิศตะวันตก บริเวณสวนนาคราภิรมย์ (ท่าเตียน) และ ณ ๔ มุมเมืองของกรุงเทพมหานคร เพื่อถวายดอกไม้จันทน์ ส่วนภูมิภาควัดสร้างในกรุงเทพมหานคร ๗ แห่ง

พระที่นั่งราเชนทรยาน

พระที่นั่งคานหามทรงบุษบก สร้างด้วยไม้จำหลักลายปิดทองประดับกระจกทั้งองค์ ขนาดกว้าง ๑.๐๓ เมตร ยาว ๕.๔๘ เมตร (รวมคานหาม) สูง ๔.๒๓ เมตร คานหาม ๔ คน คานหาม ๕๖ คน สร้างในรัชกาลที่ ๑ สำหรับพระมหากษัตริย์ทรงในเวลาเสด็จพระราชดำเนินในริ้วขบวนพยุหยาตราสาย ในรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ประทับพระที่นั่งราเชนทรยานจากพระมหามณเฑียรไปถวายสักการะพระพุทธรูตามณเฑียรบันฑูมิภาค ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก และเป็นพระราชยานอัญเชิญพระโกศพระบรมอัฐิพระมหากษัตริย์ หรือพระอัฐิพระบรมวงศ์จากพระเมรุมาศที่ท้องสนามหลวงเข้าสู่พระบรมมหาราชวังตลอดมา

พระที่นั่งราเชนทรยานน้อย

พระที่นั่งคานหามทรงบุษบก ขนาดย่อม สร้างใหม่ในงานพระเมรุมาศครั้งนี้ เพื่อรักษาโบราณราชประเพณีงานพระเมรุมาศพระมหากษัตริย์ ทำด้วยไม้สลักปิดทอง คานหาม ๔ คานคานหาม ๕๖ คน อิงรูปแบบพระที่นั่งราเชนทรยานองค์ใหญ่ สำหรับอัญเชิญพระบรมราชสร้างคารจากพระเมรุมาศเข้าสู่พระบรมมหาราชวัง และเชิญไปบรรจุ ณ สุสานหลวงวัดราชพิพิธสถิตมหาสีมาราม และวัดบวรนิเวศวิหาร

